

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(درس بیست و هشتم: حقوق اموال و دارایی ها)

« خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ » (توبه/۱۰۳)

از اموالشان صدقه (زکات) بگیر تا بدین وسیله آنان را (از بخل و دنیاپرستی) پاک سازی و رشدشان دهی و بر آنان درود فرست (و دعا کن). زیرا دعای تو، مایه‌ی آرامش آنان است و خداوند شنوا و داناست.

خداوندی که در حقیقت مالک اصلی است. حقوقی را هم برای اموال ما دستور و سفارش فرموده که به بعضی از آنها اشاره می‌کنیم؛

۱- زکات و انفاق

آری! زکات و انفاق، صدقه و بخشش در راه خدا، انسان را از آلودگی‌هایی مثل بخل و حسد و مادی‌گرایی دور می‌کند و عمل و روحیه انسان را پاک می‌کند. خداوند به پیامبر(ص) می‌فرماید: از مردم زکات بگیر، تا مردم پاک بشوند. (توبه/۱۰۳).

۲- رعایت حقوق مردم

مال و ثروت هم در اسلام، حقوقی دارد. مالکیت در اسلام محدود نیست. چرا آوردی و داری نداریم. اما از کجا آوردی، (حلال یا حرام، اجحاف و ظلم، تعدی به مال دیگران چرا؟) را داریم.

حدیث: (بهترین مال، مالی است که حقّ مردم را (در قالب بدهکاری و دین، خمس و سهم امام، زکات و صدقه، قرض و امانت، ووو) داده باشی. (غرر الحکم و درر الکلم، ص ۲۰۸) .

قرآن: یک آیه داریم، می‌گویید: (و آنان که در اموالشان حقی است معلوم. برای افراد سائل و محروم. و آنان که روز جزا را باور دارند). (معارف / ۲۵).

حدیث: ایمان ندارد به خدا کسی که شب می‌خوابد، شکمش سیر است، ولی همسایه‌هایش گرسنه هستند. (وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۰۹).

۳-اعتدال در انفاق

قرآن: آنان که هرگاه انفاق کنند، نه از حد گذرند و نه تنگ گیرند و میان این دو روش اعتدال دارند. (فرقان / ۶۷).

۷- آفت کبر و غرور

بعضی ثروتمندان، متکبر و مغرور می‌شوند و این یک آفت است. (مدثر / ۱۱ تا ۱۷).

در آیه دیگر: اموال و اولادتان شما را از یاد خدا غافل نسازد. (منافقون / ۹) و فزون طلبی (و تفاخر) شما را سرگرم کرده است. (تکواثر / ۱).

امام رضا (ع): دلایل جمع شدن ثروت زیاد؛
الف): بخل شدید.

ب): آرزویی طولانی.

ج): فراموشی قیامت. (الخصال، ج ۱، ص ۲۸۲)